

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

září - listopad 2022

Novinky od želv z Indonésie a ze Srí Lanky i nápady na dárky, které pomáhají...

Mořské želvy hrají zásadní roli ve fungování ekosystémů oceánů, mimo jiné **korálových útesů**. Například **karety** **pravé** významně regulují nárosty mořských hub (hlavní složka jejich potravy) na útesech a tím přímo **ovlivňují složení, strukturu a druhovou rozmanitost těchto ekosystémů**. Vyhynutí mořských želv by mohlo fungování ekosystému i strukturu biologických společenství ve světě nenávratně poškodit.

Pomozte chránit mořské želvy

Tipnete si, jakého pohlaví je většina želvích mláďat? ...Jsou to **samičky**. Kvůli stále většímu oteplování se rodí z drtivé většiny hlavně ty. Pohlaví mláďat totiž určuje teplota během inkubace. Vyšší teploty produkují samice a nižší

samce. Každá mořská želva přitom během jedné reprodukční sezóny trvající necelé tři měsíce naklade několik snůšek, každá obsahuje 60–100 vajec. Dokážete si představit ten **nepoměr pohlaví a to, jak vážný dopad v populaci mořských želv může nedostatek samců způsobit?**

Klimatická změna a tím zvýšený počet bouřek způsobuje i vyšší erozi. Tu pozorujeme na námi chráněných místech neustále. U Bornea na ostrovech Mataha a Bilang-bilangan i na Lembatě. **Zmenšování plochy pláží je problém,** želva může přijít klást vejce na místo, kde už je předtím nakladla jiná samice a tím hnízdo zničit. **Abychom erozi zpomalili, na Lembatě naši ochranáři začali pěstovat stromy.** Ty budou zasazeny na pláž, a tak jejich kořeny budou pomáhat držet půdu na místě. Jsem hrdá na to, že malých stromů už tu **máme celou školku.**

Bouřky, silný vítr a déšť na ostrově Lembata poničily chráněnou část pláže, kterou jsme stavěli téměř před třemi lety a kam ochranáři přenášejí vejce mořských želv, aby se v bezpečí vylíhla. Síť proti predátorům je roztrhaná a palmové listy, které část chráněné oblasti stínily, aby se zde nelíhly jen samice, jsou zlámané a odfouknuté do celého okolí.. Ochranáři už začali pracovat na celkové opravě a postavení bytelnější a už snad trvalé chráněné části pláže. Navíc mám radost, že ke stavbě využívají kmeny donesené na pláž přílivem, a tak nejen šetří peníze za dřevo, ale i uklízí pláž, aby se na ní malé i velké želvy pohybovaly bez velké námahy z přelézání či obcházení klád.

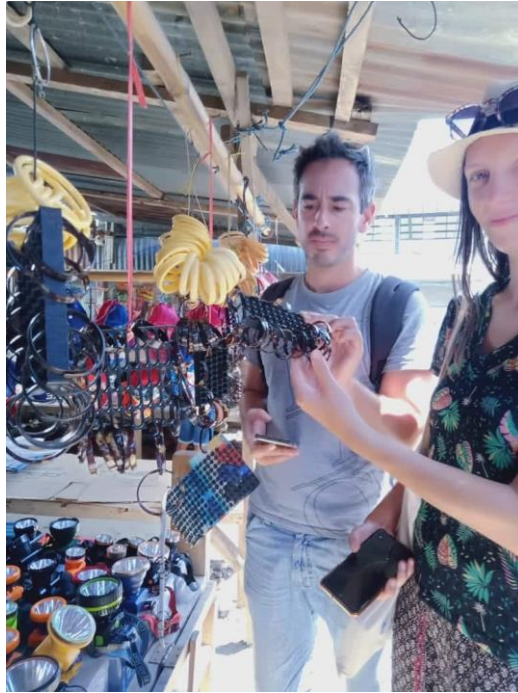
Ochranáři také **zachránili želvu chycenou na maso!** Ado, šéf naší skupiny ochranářů na ostrově Lembata, šel na ryby a na pláži našel želvu přivázanou ke

stromu. Asi ji někdo potkal, když byla na souši klást vejce, a přivázal ji, že si ji druhý den vyzvedne autem a zabije ji na maso. Hrozné. Ado želvu odvázal a vypustil zpět do moře! A navíc našel i vejce, která nakladla, než ji pytlák potkal a která zřejmě nenašel.. **131 vajec je tedy v bezpečí a kriticky ohrožená kareta pravá na svobodě!** Moc děkujeme!!!!

Pomozte chránit mořské želvy

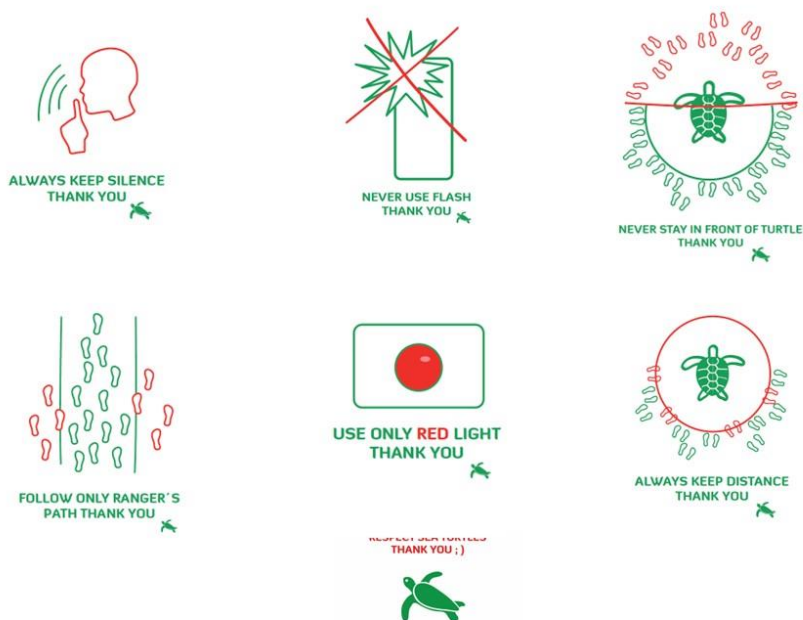
Na Lembatě byli i **dobrovolníci**. Kromě **učení angličtiny** dětí a mladých lidí, s důrazem na ochranu želv a zacházení s odpady i pomoc při **sbírání odpadků na pláži**, prošli trh v hlavním městě Lembaty, v Lewolebě a **objevili dva obchody, kde místní prodávali výrobky z želvoviny**. Vypadá to, že situace s nelegálním prodejem výrobků z želvoviny je lepší než v únoru 2020, kdy jsem na trhu byla já, ale stále nejsme u konce a **je třeba pokračovat v šíření informací** jak mezi výrobci a prodávajícími, tak i kupujícími, místními i turisty.

Jsem ráda, že v oblasti, kterou chráníme u **Bornea se už s výrobky z želvoviny nepotkáte**. Díky našim workshopům je postupně vystřídaly **výrobky z kokosových ořechů**. Změně **pomáhají i místní učitelé**. Na ostrově Maratua totiž teď v listopadu dali vytváření výrobků z kokosu u našeho místního kolegy jako **jednu z možností projektové výuky**. **Žáci zdejšího druhého stupně ZŠ** si tak **přišli vyzkoušet výrobu a zjistit, proč dělat suvenýry z kokosu, a ne z želvoviny**. Pokud byste chtěli rozvoj místních obyvatel v Indonésii podpořit a pořídit sobě nebo Vaším blízkým něco krásného či zajímavého, mrkněte na **Zelenou domácnost** <https://www.zelenadomacnost.com/k/pomoc-morskym-zelvam-ochranou-jejich-lihnist>

Projekt zkvalitňování ochrany želv pokračuje i na Srí Lance. V záchraném centru **Turtle Watch Rekawa**, které hodnotíme jako **aktuálně nejlepší v zemi**, pracujeme na **vylepšení cedulí** s informacemi o správné ochraně želv a o chování turistů. Přesvědčujeme ochranáře, aby dávali i pokuty za porušení pravidel – **někteří turisté jsou prý často tak agresivní**, že je komplikované je i jen vykázat z pláže, což je jediný trest, který ochranáři zatím uplatňují. I přes to, že jsou mořské želvy na pokraji svého vyhynutí, lidé stále kupují výrobky z želvoviny, ochutnávají “želví speciality”, při setkání s želvou ji nahánějí ve vodě nebo ji hrubými doteky **burcují k lepšímu pózování, svítí ji ostře bílým světlem do očí** nebo násilím potápí hlavu, pohazují si s právě nakladenými vejci, blokují rodičce želvě přístup zpět do moře. A byli jsme dokonce svědky i toho, že se na želvě chtěla jedna turistka vozit, želvu ze všech sil potápěla a snažila se na ni nasednout. A to je jen zlomek. **Pomozte nám v naší misi a cestujte zodpovědně i vy. Říkejte “ne” na neetické zacházení se zvířaty.** Nenavštěvujte turistická místa ani záchrané stanice, kde želvy pro pouhý zisk týrají místo toho, aby jim pomáhali. Říkejte “ne” turistům, kteří se nechovají, jak mají. **Když “ne” řekne dostatek z nás, budou se dít velké věci.** Každý zodpovědný cestovatel se počítá.

Od října na Srí Lance pomáháme také centru **Sea Turtle Conservation Project Induruwa**. Díky naší podpoře **najmuli jednoho ochranáře a ten v noci hlídá pláž**. Co by to mělo znamenat? **Konec vykupování želvích vajec**

od pytláků. Navíc ve smlouvě podepsali, že mláďata budou vypouštěna ten samý den, co se vylíhnou, maximálně do 24 hodin a v centru jich přes noc zůstane maximálně 10. Po komunikaci s kolegy z univerzity v Colombu se rozhodli, že želvy, které jsou schopny přežít v přírodě, nebudou v centru drženy! Centrum se bude věnovat vzdělávání a rozvoji místních obyvatel. Máme ze začátku spolupráce radost, ale **uvidíme, zda reálně změny bude centrum opravdu schopné** a jak budou smlouvu dodržovat. **Kdybyste jeli na Srí Lanku, budeme rádi, když se s námi spojíte a centrum zkontrolujete.** My se na kontrolu chystáme v únoru. Každopádně **za říjen se v Sea Turtle Conservation Project Induruwa povedlo zachránit 41 snůšek** mořských želv, tak toho si ceníme.

Mnoho aktivit se děje i v ČR. Jde nám především o zvyšování informovanosti o situaci želv a o tom, jak těmto starobylým plazům každý z nás může pomoci. Zajděte si třeba v prosinci na výstavu fotek z našeho projektu do parku ve Velké Bystřici u Olomouce. Další výstava, a ta bude trvat až do konce ledna, teď probíhá v aule přírodovědecké fakulty ostravské univerzity (Chittussiho 10, 710 00 Slezská Ostrava). A v Ostravě se chystá akcí ještě víc, potkejte se s našimi dobrovolníky na:

7. 12. GO ABROAD Festival OU (Mlýnská 5)

9. 12. Vánoční večírek PŘF (Chittussiho 10)

4. 12. Vánoční jarmark OU (Mlýnská 5)

16.–18. 12. Vánoční trhy (Masarykovo náměstí, Ostrava)

Začal Advent, na věncích hoří první svíčka a **většina z nás přemýšlí nad dárky**. Přichází čas nákupů. Moc nám pomůže, když si do počítače či telefonu, pokud ještě nemáte, **nainstalujete Pomocníka Givtu, který Vás při internetovém nakupování, upozorní, že obchod, kde hledáte zboží, pomáhá neziskovkám a Vy můžete tak zboží koupit s tím, že nezaplatíte nic navíc, ale my dostaneme drobnou částku na ochranu želv**. Naistalujte si ho, prosím na <https://bit.ly/30Kc-pro-Chranime-morske-zelvy>

Nic Vás to nestojí a pomůžete! Moc děkujeme!

Dárky, které pomáhají, koupíte i u spřátelených firem, které nám s ochranou želv pomáhají – Zelená

domácnost [https://www.zelenadomacnost.com/k/pomoc-morskym-zelvam-](https://www.zelenadomacnost.com/k/pomoc-morskym-zelvam-ochranou-jejich-lihnist)

[ochranou-jejich-lihnist](https://www.zelenadomacnost.com/k/pomoc-morskym-zelvam-ochranou-jejich-lihnist) , **APM sport** <https://www.apmsport.cz/> , **chráněná dílna**

PROSAZ <https://www.prosaz-eshop.cz/zelva-matylda>,

ekologické produkty, které mají příběh (skleněná a kovová brčka - dřevěné

příbory - cestovní příborové sety - dřevěné misky - foodboxy - odličovací

tamponky) najdete na <https://www.steeblo.cz/>, **modní kousky z odpadu z**

moří najdete na <https://www.wildwalk.eu/> nebo lze pořídit **želví**

mýdlo od [https://www.namydlenakaca.cz/vyhledavani?controller=search&order](https://www.namydlenakaca.cz/vyhledavani?controller=search&orderby=position&orderway=desc&search_query=%C5%BEelva&submit_search=)

[by=position&orderway=desc&search_query=%C5%BEelva&submit_search=](https://www.namydlenakaca.cz/vyhledavani?controller=search&orderby=position&orderway=desc&search_query=%C5%BEelva&submit_search=) Dě

kujeme všem!

Pomoci lze i přímo na transparentní účet naší organizace na ochranu želv

2101346384/2010, nebo třeba koupí skvělého **bylinného čaje** či **kalendáře**.

Obojí lze objednat na [hanka.sauria\(zavináč\)seznam.cz](mailto:hanka.sauria(zavináč)seznam.cz). Ale pozor kalendář

„Chráníme mořské želvy i na Lembatě!“ je po 14 dnech prodeje vyprodaný, zbývá pár kusů, takže kdo máte zájem, pište prosím, já 10.12 spočítám objednávky a pokud jich bude nad 20, **zařídím dotisk**. Děkuji moc.

A poslední upozornění – na facebooku projektu bude od úterý **6.12 do neděle 11.12 probíhat aukce na podporu želv**, mrkněte <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064530256735>, třeba Vás něco zaujme a pokud ne v této miniaukci, pak doporučuji velkou aukci na Ruku v ruce <https://www.facebook.com/groups/141828290603659>.

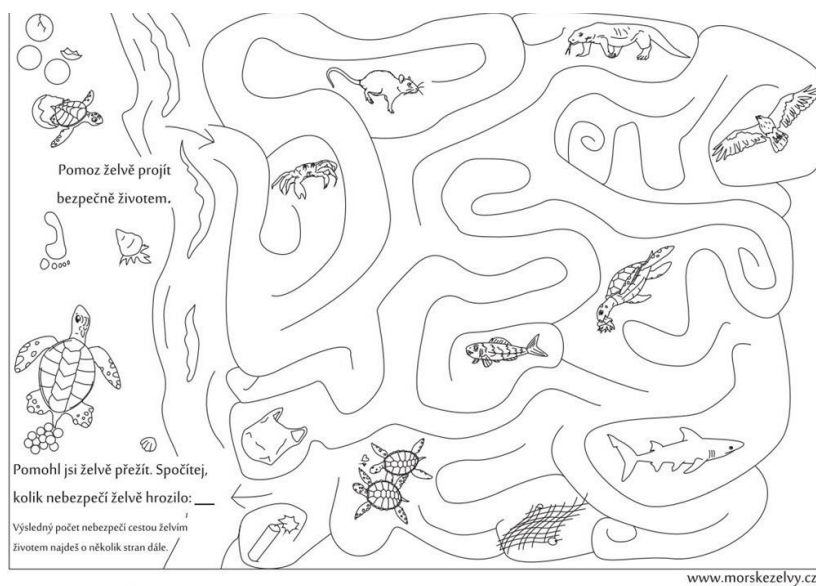
Květen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Lidé z vesnice Lamalela loví na maso i nádherné manty, našel jsem zbytek ostrova Lembata už tento lov neuznává a mořští tvorové se začínají chránit.

Moc si vážíme každého Vašeho daru a obrovské podpory! To jen díky Vám můžeme želvy dál chránit, a dokonce ochranu rozšiřovat i na další místa, kde je potřeba.

A protože Vy tak často pomáháte nám, **máme tu dnes i dárek pro Vás - omalovánky nebo spíš takové pracovní listy o želvách s úkoly pro děti.** Věřím, že Vaším dětem udělají radost a i se něco zajímavého dozví a to **at' už doma nebo ve škole / družině..** Mrkněte a když se Vám budou líbit, **zdarma tiskněte..**<https://www.morskezelvy.cz/pool/vzor/upload/omalovanky.pdf>

Ještě jednou moc děkujeme, **přejeme krásné Vánoce** a hlavně **zdraví a pohodu** v roce 2023!

Hana Svobodová

www.morskezelvy.cz

<https://www.facebook.com/morskezelvy.cz-607230715971714/>

www.morskezelvy.cz